

JAARVERSLAG 2009

In Woord en Daad duurzaam investeren

Inhoud

Voorwoord	3
1. Missio: solidariteit met parochies wereldwijd	4
2. Missionair bewustzijn	7
3. Fondsenwerving	12
4. Communicatie	16
5. Missio Internationaal	19
6. Financiën	22
7. Toekomst	24
8. Personalia	25
9. Verslag toezichthoudend orgaan	27
10. Verantwoordingsverklaring	28

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag van Missio over 2009. Graag noem ik enkele opvallende activiteiten van het voorbije jaar.

Een hoogtepunt dit jaar was de Wereldmissiemaand. Mgr. Kronenberg van Bougainville was gedurende tien dagen in Nederland. Zowel in interviews voor kranten en televisie als in ontmoetingen tijdens de bijeenkomsten in Den Haag en Haarlem, vertelde hij over het leven van gelovigen op dat eiland aan de andere kant van de wereld. Op inspirerende wijze vertelde hij ook over de Kleine Christelijke Gemeenschappen die bij elkaar komen om samen bijbel te lezen en hun eigen leven te verbinden met Gods Woord. Missio heeft naar aanleiding daarvan een brochure over Bijbel-delen naar alle parochies verstuurd, als stimulans om er ook hier mee aan de slag te gaan.

In 2009 is de nieuwe huisstijl van Missio geïntroduceerd. De regenboog met zijn zeven kleuren, teken van verbondenheid tussen God en mensen, is het symbool van onze activiteiten. Zoals de regenboog kleur geeft, zo geven ook onze activiteiten kleur aan het leven van gelovigen wereldwijd. In al onze publicaties zult u de regenboog tegenkomen. Tevens introduceerde Missio haar nieuwe slogan: *In Woord en Daad duurzaam investeren*. Immers, geloven is een zoektocht, waarbij we anderen ontmoeten. Het doorvertellen van het verhaal van Jezus Christus in woord en daad is een langdurige en duurzame investering.

In de organisatie van Missio zijn enkele veranderingen opgetreden. De bisschoppen van Roermond en Rotterdam hebben elk een diocesaan directeur aangewezen als vertegenwoordiger in de Algemene Raad. Zij nemen de plaats in van de missiesecretarissen in de Algemene Raad van Missio. Het bureau van Missio kende in 2009 enkele personeelwisselingen. Zo is er een coördinator van het bureau aangesteld en een freelance medewerker aangetrokken voor het tijdschrift Missio Wereldwijd.

Een belangrijke bijeenkomst vond plaats in maart. Voor het eerst kwamen de parochiële contactpersonen van Missio bij elkaar. Zij zullen in de toekomst steeds belangrijker worden als intermediair tussen Missio en de gelovigen in de parochies.

Financieel was 2009 een goed jaar. Voor de plaatselijke kerken was er €1.500.000 beschikbaar tegen € 880.000 vorig jaar.

Al het werk dat Missio doet, kan ze alleen maar doen dankzij de vele donateurs die hun steentje bijdragen. Daarom willen wij al onze donateurs op deze plaats van harte danken, voor hun gebed en hun financiële bijdragen. Samen gaan we verder op de zoektocht van geloven. Samen blijven we het verhaal van Jezus Christus in woord en daad vertellen – wereldwijd.

Pater Ben Pex, mhm

Nationaal Directeur
Missio Nederland

1. MISSIO: SOLIDARITEIT MET PAROCHIES WERELDWIJD

Visie:

In de voetsporen van Jezus
de ander tegemoet gaan
en samen zoeken naar wegen
om Gods rijk van gerechtigheid, vrede en welzijn te bespoedigen.

Missie:

Missio wil een brug zijn tussen bisdommen en parochies wereldwijd.
Samen willen wij als gelijke partners
werken aan een betere wereld,
ons geloof met elkaar delen
en in dialoog treden met andere godsdiensten en culturen.

Doelstellingen

Het uiteindelijke doel van Missio zoals hierboven verwoord in haar visie, wordt geconcretiseerd in de volgende doelstelling: kerken helpen kerken.

Deze hulp uit zich in:

- het bevorderen van een missionair bewustzijn onder de katholieke gelovigen in Nederland
- het financieel ondersteunen van armlastige parochies en bisdommen in de derde wereld

Lange tijd is de hulpverlening eenzijdig geweest. In de jaren zestig van de 20^e eeuw is een nieuw missionair bewustzijn ontstaan. Er wordt anders gedacht over missie maar ook over hulp aan de 'arme' bisdommen. Niet langer worden gelovigen in de derde wereld als (zielig) object gezien maar als subject van hun eigen geschiedenis. Bovendien is het inzicht gegroeid dat gelovigen in het Westen veel kunnen leren van hun medechristenen in de derde wereld. De samenwerking is een tweerichtingsverkeer geworden: geven en ontvangen.

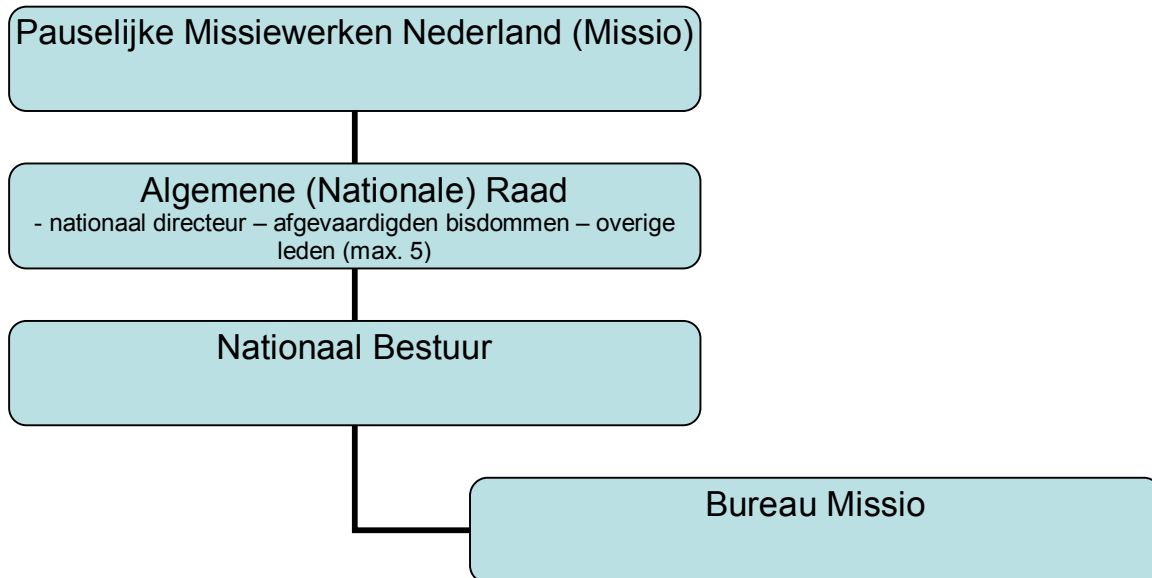
Organisatie

Missio is de werknaam voor de Stichting Pauselijke Missiewerken. Missio Nederland is onderdeel van de internationale Pauselijke Missiewerken van de rooms-katholieke kerk. Missio hoort onder de Pauselijke Congregatie voor de Evangelisatie der volkeren (Propaganda Fide) van de Romeinse Curie. Deze Congregatie voor de Evangelisatie der volkeren geeft leiding aan de Pauselijke Missiewerken in elke kerkprovincie van de rooms-katholieke kerk.

Meer over de internationale organisatie kunt u lezen in hoofdstuk 5.

In Nederland is de kerkelijke Stichting Pauselijke Missiewerken Nederland opgericht, die ondersteund wordt door de burgerrechtelijke Stichting Nationaal Bureau voor Missiewerken. Het bestuur van deze stichting bestaat uit de nationaal directeur, tevens voorzitter van het bestuur, de algemene (nationale) raad, bestaande uit een afgevaardigde uit ieder bisdom, en ten hoogste vijf overige leden.

In het organogram hieronder wordt de organisatie verduidelijkt.

Uniek in Nederland

Binnen het veld van de ontwikkelingsorganisaties en hulpverleningsorganisaties op allerlei grondslag neemt Missio een unieke plaats in in Nederland. Missio is immers geen ontwikkelingsorganisatie in de strikte zin van het woord.

Missio onderscheidt zich van andere missionaire organisaties door haar directe betrokkenheid met de bisdommen en hun pastorale en sociale activiteiten, het zogeheten '*directe pastoraat*'. Zij legt de nadruk op pastorale solidariteit, en juist in deze tijd op spiritualiteit en interreligieuze dialoog.

Missio is de enige organisatie in Nederland die katholieke kerken in de derde wereld ondersteunt vanuit deze solidariteitsgedachte. De solidariteit bestaat eruit dat gelden uit de hele wereld worden ingezameld, verdeeld worden over diezelfde wereld op basis van gelijkheid. Wereldwijd kan elk bisdom van daartoe aangewezen missiegebieden aanvragen indien om financiële ondersteuning.

De unieke positie van Missio binnen het missionaire veld in Nederland biedt volop kansen. Door het feit dat Missio deel uitmaakt van de wereldkerk, kan zij gebruik maken van het netwerk van bisdommen en parochies over de hele wereld. Met name in landen met een zwakke democratie komen de hulp en de gelden toch bij de juiste mensen terecht.

Missio valt direct onder verantwoordelijkheid van de Romeinse Congregatie Propaganda Fide en is derhalve onafhankelijk van de Nederlandse bisschoppen. Daarom ook zal en kan Missio geen deel uitmaken van de nieuw te vormen Bisschoppelijke Commissie Missie en Ontwikkelingssamenwerking van de bisschoppen van Nederland.

De levensbeschouwelijke dimensie staat bij Missio centraal. Daarom is in 2009 gekozen voor de *regenboog* – teken van verbondenheid tussen God en de mensen - als symbool van haar activiteiten.

Missio ziet *geloven* als een zoektocht en wil zo de ander in alle openheid tegemoet treden. Tegelijkertijd willen katholieken hier en elders het verhaal van Jezus Christus aan elkaar doorvertellen in woord en daad. Het gaat daarbij om een langdurige en duurzame investering. In 2009 is de slogan “*omdat je gelooft*” vervangen door “*In Woord en Daad duurzaam investeren*”.

Activiteiten en nieuwe initiatieven van Missio dienen te staan in dat perspectief. Dat betekent ondermeer dat de stem van de gelovige uit de derde wereld duidelijk moet kunnen doorklinken in de publicaties en op de websites.

Doelgroepen

Missio richt zich in eerste instantie op de katholieke geloofsgemeenschap, de parochies. Het zijn vooral de kerkgangers die zich aangesproken voelen door de doelstellingen van Missio. Onder hen zijn enkele kerngroepen zoals missiesecretarissen, MOV-groepen (Missie Ontwikkeling en Vrede), parochiële contactpersonen, zelateurs en sponsors van priesterstudenten.

Sinds vele jaren mag Missio ook rekenen op particulieren en stichtingen die in lijn van de doelstellingen, het werk van Missio mede mogelijk maken.

Stichting Pauselijke Missiewerken Nederland. De statuten zijn voor het laatst gewijzigd op 17 augustus 2004.

Deze stichting kent onderafdelingen:

- Stichting Pauselijk Missiewerk voor de Geloofsverbreiding
- Stichting Pauselijk Missiewerk voor eigen priesters
- Stichting Pauselijk Missiewerk der kinderen

De statuten van deze onderstichtingen naar kerkelijk recht zijn voor het laatst gewijzigd op 27 november 1990.

Stichting Nationaal Bureau voor Missiewerken. De statuten zijn voor het laatst gewijzigd op 17 augustus 2004. De stichting is gevestigd in 's-Gravenhage.

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder nummer 41151392.

Naar buiten toe wordt opgetreden onder de naam MISSIO.

Als ANBI instelling aangemerkt onder dossiernummer 6257 met als naam Stichting Nationaal Bureau Pauselijk Missie Actie.

Missio heeft sinds 1998 het CBF keurmerk voor Goede Doelen.

2. MISSIONAIR BEWUSTZIJN

2.1 Wereldmissiemaand: Steun parochies wereldwijd

De maand oktober is binnen de katholieke kerk Wereldmissiemaand. In die periode zijn Missiezondag en de Wereldmissiedag van de kinderen de twee vaste ankerpunten. Daar omheen zijn diverse activiteiten mogelijk, zowel op landelijk (Missio) niveau als meer regionaal (per bisdom) en/of plaatselijk (parochie).

Missiezondag, dit jaar op 18 oktober, wordt in de gehele rooms-katholieke kerk ter wereld op die dag gevierd. Soms wordt het ook wel de zondag van de wereldkerk genoemd. Binnen haar fondsenwervende taak is de Missiezondag een belangrijke dag voor Missio, omdat het het enige moment is dat Missio in de kerkvieringen collecteert voor de missie.

Maar Wereldmissiemaand is vooral een belangrijk moment in het jaar voor het bevorderen van een missionair bewustzijn onder katholieke gelovigen. Door de uitgave van diverse materialen geeft Missio vorm aan haar eerste grote taak.

Het begrip 'wereldkerk' blijft voor veel mensen abstract en ver weg. Daarom wordt dit door Missio dichterbij gebracht door een bepaald land of deel van een land centraal te stellen en te laten zien hoe gelovigen daar leven, hun geloof vorm geven, waar ze inspiratie vandaan halen, waar problemen liggen en waar Missio hen kan ondersteunen.

In 2009 waren dat de parochies van het eiland Bougainville. Dit eiland ligt in de Stille Oceaan en hoort geografisch gezien bij de Salomonseilanden, maar maakt politiek gezien deel uit van Papoea-Nieuw-Guinea. Het is daarbinnen een autonome provincie.

Bisschop van het bisdom Bougainville was tot eind 2009 de Nederlandse pater Marist Henk Kronenberg. Op uitnodiging van Missio is hij ca. tien dagen in Nederland op bezoek geweest en heeft op speciale bijeenkomsten verteld over leven en geloven in zijn parochies.

Materialen

Om mensen attent te maken op Missiezondag en Wereldmissiedag van de kinderen verspreidt Missio elk jaar diverse materialen. Deze geven informatie over het land dat centraal staat en zijn er op gericht bewustwording op gang te brengen omtrent het idee van een wereldkerk waarin we solidair zijn met elkaar als katholieke christenen. In het kader van haar fondsenwervende taak hoopt Missio ook nieuwe donateurs te interesseren.

Medio augustus worden de materialen kosteloos toegestuurd in een zogeheten zichtzending, aan onder andere: parochies, pastorale teams, identiteitsbegeleiders, de bisschoppen van Nederland.

Bij deze zichtzending zit een bestelkaart, waarmee men meerdere exemplaren van het materiaal kan bestellen. Ook deze nabestellingen worden grotendeels kosteloos toegestuurd. Bij hele grote bestellingen wordt een geringe tegemoetkoming in de verzendkosten gevraagd. Voor het tijdschrift Missio Wereldwijd wordt een bijdrage gevraagd van € 1 per exemplaar.

Dit jaar werden de volgende materialen voor Wereldmissiemaand gemaakt:

- poster
- boekje met liturgiesuggesties voor Missiezondag
- boekje met liturgiesuggesties voor een gezinsviering op Wereldmissiedag van de kinderen

- spaarzakje voor Wereldmissiedag van de kinderen
- bladwijzer met gebed
- artikel voor het parochieblad en banners
- tijdschrift Missio Wereldwijd

Als speciale uitgaven voor Wereldmissiemaand 2009 zijn verschenen:

1. Missio Berichten

De donateurskrant van Missio verscheen in september in een dubbeldikke speciale uitgave over Wereldmissiemaand en Bougainville. Deze Missio Berichten is niet alleen naar de donateurs verzonden. Elke parochie kreeg 50 exemplaren. In deze Missio Berichten was een bon opgenomen om donateur te worden of abonnee van Missio Wereldwijd.

2. Folder Bijbel-delen

Deze folder is speciaal gemaakt voor de bijeenkomsten in de maand oktober met mgr. Kronenberg van Bougainville. De folder is aldaar aan de aanwezigen uitgedeeld. Na afloop van de Wereldmissiemaand is de folder toegestuurd aan pastores, contactpersonen en MOV-groepen, zowel als bedankje voor hun inzet als ook als stimulans om dit bijbel-delen in de eigen parochie in praktijk te brengen. Deze folder vertelt in het kort over de zogeheten Lumko-methode van Bijbellezen in kleine groepen (Small Christian Communities). Het is een voorbeeld hoe gelovigen hier geïnspireerd kunnen worden door gelovigen uit de derde wereld.

Aantallen van de verspreide materialen in vergelijking met vorig jaar:

	2009	2008
Poster	936	1.455
Liturgie missiezondag	262	487
Liturgie Wereldmissiedag kinderen	189	431
Spaarzakje kinderen	35.096	43.048
Bladwijzer met gebed	40.212	48.107
Tijdschrift Missio Wereldwijd	330	354
Missio Berichten	82.000	n.v.t

Voor het eerst konden dit jaar ook enkele materialen van de website gedownload worden. Het ging om de boekjes met liturgiesuggesties voor Missiezondag en voor Wereldmissiedag van de kinderen en het artikel voor het parochieblad met de banners.

De bijbestellingen naar aanleiding van de zichtzending vertonen een dalende tendens, in 2009 werden 373 bijbestellingen gedaan tegen 612 in 2008. Het is voor Missio belangrijk dat haar informatie en materialen de juiste mensen bereikt en het is van belang inzicht te krijgen in de motivatie van mensen om al dan niet materialen bij te bestellen. Daaruit kan immers deels worden afgeleid of men aandacht besteedt aan Missiezondag.

Daarom heeft Missio na de Wereldmissiemaand, in november 2009, een kleine enquête uitgevoerd onder de groep mensen die vorig jaar (in 2008) wel materialen had bijbesteld en dit jaar (2009) geen bestellingen had gedaan. Deze groep bestond uit zo'n 350 adressen. De respons op de enquête was hoog, er kwamen ruim 140 ingevulde formulieren terug. De belangrijkste conclusie die uit de enquête getrokken kon worden is dat voor de meeste mensen de zichtzending van augustus voldoende materiaal bevat om aandacht te vragen voor Wereldmissiemaand.

Een heel praktische reden waarom er minder bijbesteld werd, heeft te maken met het feit dat veel parochies fuseren, dan wel op andere wijze samengaan. Voor Missio zijn hier geen harde conclusies uit te trekken met betrekking tot de soorten materialen. Wel zal – zoals elk jaar – de oplage van een en ander kritisch bekeken worden.

Bijeenkomsten met mgr. Kronenberg

Op uitnodiging van Missio kwam mgr. Henk Kronenberg (pater Marist), bisschop van Bougainville, in oktober voor ca. tien dagen naar Nederland.

Missio heeft twee bijeenkomsten georganiseerd waar de bisschop vertelde over Bougainville en het leven van de gelovigen in zijn parochies. In Den Haag (12 oktober) en in Haarlem (14 oktober) waren in totaal ongeveer 60 personen aanwezig.

Bisschop Kronenberg vertelde over de vele problemen die het land nog kent vanwege de tienjarige burgeroorlog die in de jaren '90 gewoed heeft. Veel religieuzen, met name zusters, hebben een grote rol gespeeld bij de verzoening binnen families en in de opvang van ontheemde kinderen en gezinnen. Ook de vrouwen wier mannen en zonen in de oorlog vochten, hebben veel bijgedragen aan het beëindigen van het conflict.

Hoewel het eiland zelf nog met vele problemen kampt, zoals veel verwoeste gebouwen die nog niet opgeknapt zijn, slechte infrastructuur e.d. zien de bewoners zich ook nog eens geconfronteerd met de eerste klimaatvluchtelingen van o.a. de naburige Cartereilanden. Deze eilanden die bij Bougainville horen, verdwijnen door de stijgende zeespiegel langzaam in de oceaan. De bewoners worden o.a. door de katholieke kerk opgevangen, die hen land schenkt om een nieuw bestaan op te bouwen.

Wereldmissiedag van de kinderen

Het eerste weekend van oktober, dit jaar 3 en 4 oktober, wordt in Nederland Wereldmissiedag van de kinderen gevierd. Elders in de wereldkerk gebeurt dat op 6 januari, het feest van Driekoningen.

Het bijzondere aan Wereldmissiedag van de kinderen is dat er overal door kinderen geld wordt ingezameld, ook door zgn. arme kinderen bijvoorbeeld in Bougainville. Het is elkaar helpen en delen van wat je hebt. In Bougainville bijvoorbeeld spaarden de kinderen om hun leeftijdgenootjes van de ondergelopen en in zee verdwijnende Cartereilanden te helpen.

Materialen

In tegenstelling tot voorgaande jaren is er geen schoolproject verschenen in de Wereldmissiemaand. De vraag hiernaar liep steeds verder terug. Hiervoor in de plaats is op de website Klap een aantal artikelen verschenen over Wereldmissiedag van de kinderen en Bougainville met veel foto's.

Wel is er een boekje verschenen met suggesties voor de liturgie met kinderen, een gezinsviering en een kinderwoorddienst.

Ook speciaal voor de kinderen was er het spaarzakje.

Verhalenwedstrijd en lesbrieven

In plaats van het jaarlijkse schoolproject heeft Missio een verhalenwedstrijd uitgeschreven, met een bijbehorende lesbrieven voor de groepen 7 en 8 van katholieke basisscholen. Het thema was: Zien met de ogen van Jezus.

De bedoeling van de verhalenwedstrijd, en de lesbrieven, is kinderen bewust te maken van hun eigen mogelijkheden om bij te dragen aan een leefbare wereld voor kinderen overal ter wereld. Jezus van Nazareth kan voor hen daarbij een voorbeeld zijn.

De lesbrief is niet in druk verschenen. Deze was alleen in een digitale versie beschikbaar, te downloaden van de website van Missio.

Er zijn weinig verhalen ingestuurd, waardoor er geen prijsuitreiking plaats kon vinden. De kinderen die wel een verhaal hadden ingestuurd hebben als dank een kleine attentie van Missio ontvangen.

2.2 Internet

Het internet is een belangrijk medium voor Missio bij het bevorderen van een missionair bewustzijn onder de katholieke gelovigen. Missio heeft twee websites, één voor volwassenen en één voor kinderen. In 2009 telden beide websites samen ca. 400.000 bezoekers. Ongeveer een vijfde deel daarvan (80.000) bezocht de algemene website voor volwassenen.

Website Missio (www.missio.nl)

De website van Missio is in 2009 geheel vernieuwd met behulp van de nieuwe huisstijl. Op de homepage zijn nieuwsberichten uit de missionaire wereld te vinden, naast informatie over de eigen organisatie. Zo is er in 2009 onder andere bericht over de Afrika Synode die in Rome gehouden werd.

Doordat er een nieuwe freelance medewerker voor communicatie is aangetrokken in 2009, kan de website verder uitgebouwd worden.

Website Klap (www.klap.net)

Deze website is speciaal voor kinderen in de bovenbouw van de basisschool. Er wordt veel gebruik van gemaakt voor spreekbeurten. Ook leerkrachten raadplegen de website voor projecten van Missio uit eerdere jaren.

In oktober is informatie op de website geplaatst over Wereldmissiedag van de kinderen en Bougainville.

2.3 Missio Wereldwijd

Missio Wereldwijd is het blad van Missio voor missie en dialoog in Nederland.

Missio werkt hierin samen met de uitgever van het blad *Kontinente* van Missio Aken.

Elke twee maanden verschijnt een nummer met daarin twee reportages over mensen ergens in de wereld, artikelen rondom een bepaald thema, nieuwsberichten, wetenswaardigheden, beeldmeditaties.

De bedoeling van het tijdschrift Missio Wereldwijd is om de stem van mensen uit de derde wereld te laten horen. Leidende vraag is bijvoorbeeld: waar vinden ze de inspiratie om onder moeilijke omstandigheden iets van hun leven te maken? Hun verhalen zijn hoopgevend voor anderen. Missio vindt het belangrijk dat naast aandacht voor de nood van mensen in de derde wereld, ook hun kracht en zelfredzaamheid naar voren worden gebracht.

Missio nodigt daarom ook journalisten uit de derde wereld uit om in Missio Wereldwijd te schrijven. Zo heeft Stephen Musyoka uit Kenia twee maal een artikel geschreven, in het nummer van juli/augustus en in het nummer van november/december. In het nummer van september/oktober dat speciaal gewijd was aan Bougainville vanwege Wereldmissiemaand heeft zuster Noreen Dunne een artikel geschreven over het belang van leken in de kerk in Bougainville.

Een opvallend interview was dat met oud-minister van Ontwikkelingssamenwerking, Agnes van Ardenne, thans Nederlands ambassadeur bij de FAO (de voedsel- en landbouworganisatie van de Verenigde Naties). Naar aanleiding van het verschijnen van de

encycliek 'Caritas in Veritate' van paus Benedictus XVI deed zij de uitspraak: "Ik vind dat de bisschoppen lid van de SER moeten worden". (Missio Wereldwijd november/december 2009).

Het aantal abonnees van Missio Wereldwijd bedraagt ca 3800. In april 2009 is er een speciale actie gevoerd door middel van een folder om nieuwe abonnees te werven. Deze actie heeft wel enkele nieuwe abonnementen opgeleverd, maar betekende geen substantiële vergroting van het abonneebestand.

Missio zal blijven zoeken naar mogelijkheden voor kostenbesparing en ook gerichte acties ondernemen om meer abonnees te werven.

3. FONDSENWERVING

De tweede grote taak van Missio is het financieel ondersteunen van armlastige parochies en bisdommen in de derde wereld. Om deze taak te kunnen uitvoeren, werft Missio fondsen.

3.1 Inkomsten

Missio ontvangt inkomsten uit:

- collectes
- donaties en giften
- nalatenschappen

In 2009 heeft Missio in totaal € 1.891.203 aan inkomsten uit eigen fondsenwerving ontvangen. Ten opzichte van het jaar daarvoor betekent dat een kleine toename (in 2008 was het € 1.866.376)

Collectes

1. Wereldkerkbijdrage

Van oudsher gaan vrijwilligers (zelateurs), ca. 100 mensen, jaarlijks met een kwitantie bij leden van de parochie langs voor een bijdrage voor de missie (de wereldkerk). Zowel de zelateurs als de kwitantieleden zijn op leeftijd. Nieuwe zelateurs en kwitantieleden dienen zich nauwelijks aan. Deze vorm van fondsenwerving is van aflopende aard. Daarnaast wordt van enkele bisdommen een bijdrage voor de wereldkerk ontvangen.

2. Kerkcollectes

a. Missiezondag

Jaarlijks wordt in alle rooms-katholieke parochies op de voorlaatste zondag van de maand oktober (Missiezondag) een collecte gehouden voor de ondersteuning van armlastige parochies in de derde wereld.

Elk jaar wordt een of meerdere van die arme parochies in een bepaald land centraal gesteld in de campagne. In 2009 waren dat de parochies van het eiland Bougainville in de Stille Oceaan.

De opbrengst van de Missiezondag bedroeg € 235.564. Dit betekent een kleine daling ten opzichte van 2008, toen de opbrengst € 251.447 bedroeg.

Redenen voor deze daling zijn niet altijd door Missio te beïnvloeden. Zo is er over de hele kerk een afnemend kerkbezoek dat zich vertaalt in een daling van de collecteopbrengst. Ook de samenvoeging en fusie van parochies is een ontwikkeling binnen kerkelijk Nederland die zijn invloed heeft op de collecteopbrengst.

Missio staat op het collecterooster van de rooms-katholieke kerk, zoals opgesteld door de bisschoppenconferentie. De collecte voor Missio is een zogeheten verplichte collecte voor de parochies. Dat wil zeggen dat het totale opgehaalde bedrag aan Missio moet worden afgedragen. Ondanks dit verplichtende karakter van de collecte, houden niet alle parochies zich hieraan. In 2008 hield 65% van de parochies zich aan de collecte.

Missio zal in 2010 nogmaals met ondersteuning van een bisschoppelijke aanbeveling de parochiebesturen wijzen op hun verantwoordelijkheid in deze. Het streven is om meer dan 75% van de parochies te bereiken.

b. Wereldmissiedag van de kinderen

Op de eerste zondag van oktober wordt gecollecteerd voor het kinderfonds van de pauselijke missiewerken. Wereldmissiedag van de kinderen wordt gevierd om solidariteit tussen kinderen wereldwijd te bevorderen. Over de hele wereld zamelen kinderen geld in ten behoeve van kinderen elders in de wereldkerk.

Missio geeft speciale spaarzakjes voor de kinderen uit, die besteld worden door parochies en basisscholen. Behalve via de parochie kunnen kinderen zo ook via de school sparen. De opbrengst bedroeg € 45.461 tegen € 51.217 in 2008.

Donaties en giften

1. Mailingacties

Vijf maal per jaar voert Missio een gerichte actie naar haar donateurs toe waarin ze vraagt om financiële bijdragen voor haar projecten. Deze projecten en de benodigde gelden worden beschreven in de donateurskrant Missio Berichten die naar alle donateurs verstuurd wordt.

In februari wordt de **voorjaarsactie** gehouden. Hierin wordt financiële steun gevraagd voor diverse kerkprojecten.

In april verschijnt Missio Berichten met het oog op **Roepingenzondag**. Missio vraagt mensen om hun gebed en financiële steun voor de opleiding van studenten in de derde wereld die priester willen worden. Ook worden met deze actie opleidingen voor religieuzen, catechisten en parochievrijwilligers ondersteund.

De **zomeractie** die in juli gehouden wordt, is geheel gewijd aan projecten voor kinderen. Met name aan de meest kwetsbare kinderen in de derde wereld wordt aandacht besteed en aan de projecten die - veelal door religieuzen – opgezet zijn en worden om deze kinderen een menswaardige toekomst te bieden.

In oktober staat Missio Berichten in het teken van de **Wereldmissiemaand**. Dit jaar werden verschillende projecten van de kerk en de religieuzen op Bougainville gepresenteerd.

In december is er de **kerstactie**. Net als de voorjaarsactie wordt in deze actie financiële steun gevraagd voor diverse projecten in uiteenlopende landen. Soms dringt de actualiteit zich schrijnend op. Zo heeft Missio dit jaar in haar kerstactie steun gevraagd voor de parochie Sagrada Familia op de Filippijnen die getroffen was door de tyfoon Ketsana.

Het donateursbestand van Missio (ca. 15.000) is sterk vergrijsd. Het is daarom een continu aandachtspunt van Missio om nieuwe donateurs te werven.

In het onderstaande overzicht is te zien hoeveel de mailingacties in 2009 hebben opgebracht. Ter vergelijking staan in de kolom er naast de cijfers van 2008. De totale opbrengst laat een kleine daling zien van € 5000.

Opbrengsten van de mailingacties		
	2009	2008
Voorjaarsactie	99.755	115.815
Roepingenzondag	110.273	109.842
Zomeractie Kinderkans	97.004	104.962
Wereldmissiemaand	210.945	199.082
Kerstactie	106.533	99.686
Totaal	624.510	629.387

2. Studiebijdragen

Missio werft onder de titel 'Neem een student voor uw rekening' donateurs die een priesterstudent in de derde wereld willen sponsoren. Jonge mannen die zich geroepen voelen tot het priesterschap en daar graag voor opgeleid willen worden, ontbreekt het aan geld voor hun studie aan een seminarie. Er is een speciale groep donateurs, sponsors geheten, die deze studenten financieel ondersteunt.

Missio faciliteert deze sponsors door het onderhouden van contacten met de betreffende seminaries. Voor de sponsor bestaat de mogelijkheid om persoonlijke correspondentie met de student te onderhouden. Gedurende vier jaar steunt men een student, tot aan zijn priesterwijding.

Dit jaar heeft Missio een kleine wijziging aangebracht in haar sponsorprogramma. De persoonlijke correspondentie tussen sponsor en student wordt de komende jaren afgebouwd. Het vertalen van brieven e.d. brengt hoge kosten met zich mee.

Het aantal persoonlijke sponsors bedraagt ca 120 mensen. Daarnaast zijn er ca 155 collectieve sponsors die in het algemeen een bijdrage geven voor de opleiding van priesterstudenten.

Aan studiebijdragen ontving Missio dit jaar € 102.288 (tegen € 107.487 in 2008) Missio ondersteunt priesterstudenten in onder andere Kenia, Nigeria en Indonesië.

3. Giften en schenkingen

Jaarlijks mag Missio rekenen op bijdragen van mensen en organisaties (kloosters) die een algemene bijdrage geven voor het werk van Missio. De opbrengst bedroeg € 115.185 in 2009 tegen € 259.726 in 2008.

Deze giften zijn niet structureel en kunnen derhalve per jaar fluctueren.

Nalatenschappen

Missio ontvangt een deel van haar inkomsten uit nalatenschappen.

In 2009 bedroegen de inkomsten € 740.401, een stijging ten opzichte van 2008 (€ 540.076).

Om meer mensen te wijzen op de mogelijkheid om geld na te laten aan Missio heeft Missio in 2009 een advertentie geplaatst in een speciale uitgave van het vakblad van de notarissen, vanwege het nieuwe erfrecht. Ook zal Missio in al haar mailacties een oproep doen om bij het nalaten aan een goed doel ook Missio te gedenken.

3.2 Bestedingen van de verworven gelden

Reguliere projectsubsidies

Met de gelden van 2008 (totaal € 927.819), heeft Missio Nederland het afgelopen jaar diverse projecten kunnen steunen in onder andere Soedan, India, Papoea-Nieuw-Guinea en Kenia.

Voor het volledige overzicht verwijzen we naar de jaarrekening 2009.

Over de werkwijze van de internationale organisatie kunt u meer lezen in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag, 'Missio Internationaal'.

Incidentele projecten

Missio ontvangt geregeld verzoeken voor financiële ondersteuning. Vanwege de internationale samenwerking kan Missio slechts in geringe mate op deze verzoeken ingaan. Om voor subsidie in aanmerking te komen moet men aan bepaalde voorwaarden voldoen. De verzoeken worden onder supervisie van de nationaal directeur besproken en beoordeeld.

Projecten die Missio heeft kunnen ondersteunen, zijn onder andere:

- opvang van arme kinderen in Tanzania (€ 7.600)
- parochieproject in Manilla, Filippijnen (€ 3000)
- opvang slachtoffers cycloon Nargis in Myanmar (€ 30.000)
- onderwijs aan dalit-meisjes, DACA centrum in India (€ 24.000)
- vormingshuis Belo Horizonte in Brazilië (€ 7.200)

Het volledige overzicht van projecten waarvoor Missio subsidies heeft verstrekt is te vinden in de jaarrekening van 2009.

4. COMMUNICATIE

Een goede naamsbekendheid van de organisatie is een belangrijke voorwaarde voor Missio om haar opdrachten succesvol te kunnen uitvoeren. Dit geldt zowel voor het bevorderen van een missionair bewustzijn als ook voor de fondsenwerving. Potentiële gevers moeten weten wat Missio is, waar ze voor staat en wat Missio concreet doet.

Zoals gezegd is Missio uniek binnen het gehele veld van missionaire en ontwikkelingsorganisaties in Nederland. Missio is echter een kleine organisatie en het veld is groot.

Vaak blijkt dat mensen niet weten waar Missio voor staat. Voor veel oudere katholieken valt het kwartje als duidelijk wordt dat Missio vroeger bekend was onder de naam Pauselijke Missiewerken. Hoewel dit nog steeds de officiële naam is, wordt ook internationaal steeds meer gekozen voor de (werk)naam Missio.

De naamsbekendheid blijft derhalve een voortdurend aandachtspunt voor Missio.

Om de naamsbekendheid te vergroten is in 2009 een nieuwe huisstijl ingevoerd. Als beeld wordt de regenboog gebruikt en als slogan: in Woord en Daad duurzaam investeren. Deze slogan laat zien dat het Missio gaat om actie en gebed.

De regenboog komt in alle publicaties van Missio terug en verwijst naar het verbond tussen God en de mensen (Genesis 9, 12 e.v.) en laat daarmee de inspiratiebron van Missio naar voren komen.

Ook op de vernieuwde website is de huisstijl ingevoerd.

In 2010 zal hier verder aan gewerkt worden. Het is de bedoeling dat er informatiefolders over Missio en haar diverse activiteiten beschikbaar komen.

4.1 Directe communicatie

Donateurs

Missio heeft ca. 15.000 donateurs. Zij krijgen vijf maal per jaar de donateurskrant toegestuurd, Missio Berichten. Daarin worden projecten beschreven die Missio wil steunen en waarvoor ze geld vraagt aan Haar donateurs. Ook worden soms korte berichten van eerdere projecten en ontvangen gelden in de Missio Berichten opgenomen.

Missio Berichten is in 2009 vernieuwd. Ook hier is de nieuwe huisstijl doorgevoerd met het beeld van de regenboog. Daarnaast is gekozen voor een rustiger opmaak, waarbij de foto's een prominente rol innemen.

Ook via de website www.missio.nl ontvangen donateurs informatie over Missio en belangwekkende onderwerpen. De digitale nieuwsbrief zal in 2010 eveneens een rol gaan spelen in de communicatie tussen Missio en haar donateurs.

4.2. Indirecte communicatie

Missio werkt ook met tussenpersonen, de zogeheten intermediairs. Daaronder worden de volgende groepen mensen verstaan.

Pastores

Pastores en pastoraal werkenden zijn de belangrijkste intermediairs richting gelovigen, zijnde hun parochianen. Aan de pastores in de ca. 1.400 parochies in Nederland vraagt Missio jaarlijks aandacht te schenken aan Wereldmissiemaand en een collecte te houden op Missiezondag voor de wereldkerk en een collecte voor de Wereldmissiedag van de kinderen.

Parochiële Contactpersonen

Door het verdwijnen van veel MOV-groepen in parochies mist Missio als het ware ambassadeurs van het gedachtegoed van Missio. Daarom is in 2009 nieuw beleid voortgezet voor het werven van een contactpersoon voor Missio in elke parochie. Op deze manier heeft Missio een vast aanspreekpunt in een parochie. Deze persoon kan er zorg voor dragen dat de materialen van Missio bij de juiste personen terecht komen en aandacht vragen voor acties van Missio.

Op zaterdag 28 maart 2009 kwamen de parochiële contactpersonen voor het eerst bij elkaar in Utrecht. Het was een bijeenkomst die in het teken stond van ontmoeting, met elkaar en met Missio. Als bedankje kregen de aanwezigen een cd met wereldmuziek uitgereikt. Op deze eerste bijeenkomst waren ca 50 personen aanwezig.

Het contact met de parochiële contactpersonen zal in 2010 een vervolg krijgen. Ook het werven van nieuwe parochiële contactpersonen zal gecontinueerd worden. Op dit moment heeft Missio ca. 500 parochiële contactpersonen.

Missiesecretarissen

De personen die als missiesecretaris zijn aangesteld in een bisdom zijn eveneens belangrijke intermediairs in het bevorderen van het gedachtegoed van Missio. In 2009 zijn twee belangrijke wijzigingen ingezet met betrekking tot de missiesecretarissen. Tot nu toe maken zij deel uit van de Algemene Raad van Missio. Omwille van de versterking van het beleid, is besloten tot het opnieuw instellen van diocesane directeuren. 2009 was een overgangssituatie, waarbij zowel missiesecretarissen als ook diocesane directeuren plaats hadden in de Algemene Raad. Deze overgangssituatie zal ook in 2010 nog blijven bestaan. Een tweede wijziging betreft een nieuwe overlegvorm met de missiesecretarissen. De banden tussen Missio en de missiesecretarissen zijn in 2009 aangehaald op inhoudelijk gebied. Twee maal per jaar komen medewerkers van Missio en de missiesecretarissen bij elkaar om inhoudelijk na te denken over de Wereldmissiemaand en om feedback te geven.

Zelateurs

Van oudsher gaan zelateurs en hun hulpen in hun parochie bij mensen langs die zich daarvoor hebben aangemeld voor het innen van een bijdrage voor de wereldkerk. Het aantal zelateurs neemt af vanwege hun hoge leeftijd. Ook het aantal kwitantieleden neemt af. Nieuwe contribuanten en zelateurs zijn er nauwelijks nog te vinden.

Het is een vorm van doneren die vooral vroeger populair was. Missio zet geen beleid meer uit om nieuwe zelateurs te werven.

Missio is de zelateurs zeer erkentelijk voor het vele werk en de inspanningen die zij verricht hebben. Deze mensen zijn vaak de stille vrijwilligers die al vele jaren in alle onopvallendheid hun steentje bijdragen.

4.3 Communicatie met subsidieontvangers

Communicatie met de subsidieontvangers gebeurt grotendeels via het bureau van Propaganda Fide in Rome.

Met de mensen van kleine projecten die Missio kan ondersteunen is er persoonlijk contact. Sommigen zijn goede bekenden geworden door de jaren heen. Missio steunt enkele projecten ook jaren achter een. Dat zorgt voor continuïteit en dan bouwt zich vanzelf een band op. Dit vergroot natuurlijk ook de betrouwbaarheid en transparantie. Het geld komt goed terecht en wordt besteed waarvoor het bedoeld is.

Daarbij moet men wel bedenken dat men in de derde wereld vaak anders denkt over transparantie en terugkoppeling dan mensen in het westen. Dat laat uiteraard onverlet dat Missio zich tot het uiterste blijft inspannen om de benodigde informatie te verkrijgen.

Ook kan de politieke situatie in een land een grote hindernis zijn. Als voorbeeld kan men denken aan Myanmar. Rechtstreeks contact met de mensen in dit land is zeer moeizaam en voor de mensen zelf vaak gevaarlijk. Dankzij het goede onderlinge netwerk van de katholieke kerk lukt het om ook hier de nodige steun te verlenen en het geld bij die mensen terecht te laten komen die dat het hardste nodig hebben.

4.4 Communicatie met de media

Publiciteit wereldmissiemaand

Veel communicatie met de media concentreert zich in de maand oktober, Wereldmissiemaand.

Persbericht

Op 1 oktober is er vanuit Missio een persbericht verstuurd naar diverse media-adressen. In het persbericht werd melding gemaakt van Wereldmissiemaand en de komst van bisschop Kronenberg naar Nederland.

Bladen

Vijf van de zeven bisdommen hebben in hun eigen bisdomblad aandacht besteed aan Wereldmissiemaand. Dat varieerde van een kort bericht tot uitgebreide artikelen van drie pagina's.

Ook in het landelijke blad van de Nederlandse Kerkprovincie, *Rkkerk.nl*, verschenen diverse berichten over Wereldmissiemaand.

Doordat Missio een kant-en-klaar artikel aanlevert ter plaatsing in het parochieblad is het voor parochies op eenvoudige wijze mogelijk over Missio te publiceren.

Internet

Verschillende websites hebben berichten van en over Missio opgenomen:

www.rkactiviteiten.nl en www.katholieknieuwsblad.nl , www.katholieknederland.nl , www.rorate.com en www.deroerom.nl.

Radio en tv

De eucharistieviering van zondag 18 oktober van het mediapastoraat van KRO/RKK stond in het teken van Missiezondag en bisschop Kronenberg is in deze viering mee voor gegaan.

Na afloop van de viering werd een interview met de bisschop opgenomen voor het programma *Katholiek Nederland tv*. Het interview is uitgezonden op woensdag 21 oktober om 17.05 uur op nederland 2.

Daarnaast heeft Missio ook enkele advertenties geplaatst, in het blad *Rkkerk.nl* en in *Katholiek Nieuwsblad* en op de website www.rorate.com.

Overige momenten

Naar aanleiding van het interview met Agnes van Ardenne, Nederlands ambassadeur bij de FAO, in Missio Wereldwijd van november/december is er een persbericht van Missio uitgegaan, dat door diverse andere (met name kerkelijke) media is overgenomen.

5. MISSIO INTERNATIONAAL

5.1 Organisatie van de Pauselijke Missiewerken

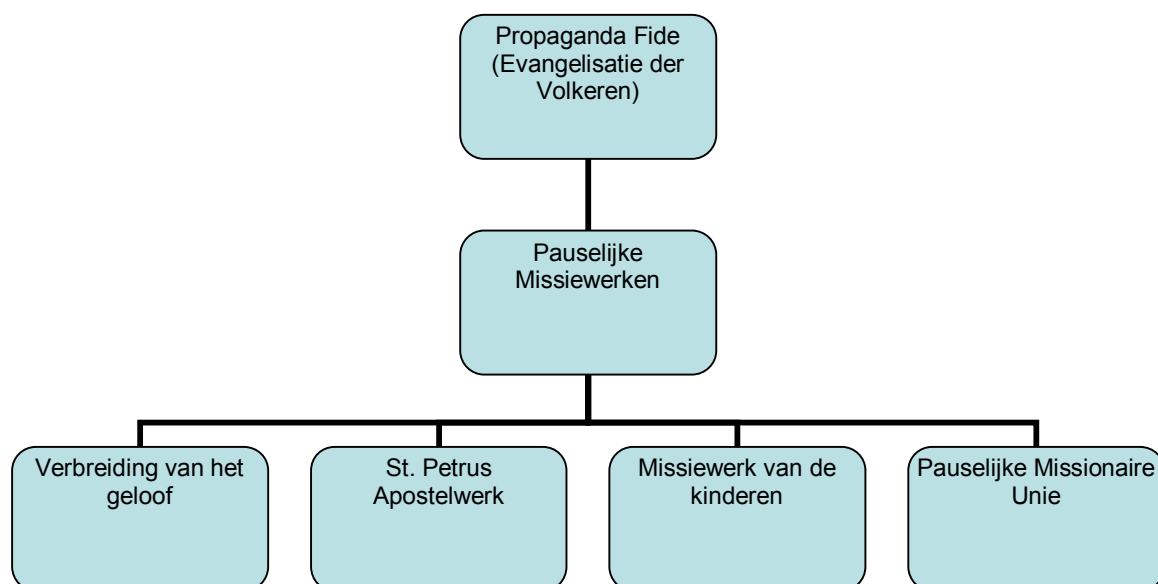
Missio Nederland is onderdeel van de Pauselijke Missiewerken van de Rooms-Katholieke Kerk.

In onderstaand organogram wordt de internationale organisatievorm verduidelijkt.

De Pauselijke Missiewerken (Pontifical Missionary Societies) vallen in de organisatie van de Rooms-Katholieke Kerk onder de Congregatie voor de Geloofsverbreiding (Propaganda Fide). De naam van deze congregatie is in 1988 door paus Johannes Paulus II gewijzigd in "Congregatie voor de Evangelisatie der Volkeren". De oude naam Propaganda Fide is echter zo ingeburgerd, dat deze nog steeds gebruikt wordt.

De Pauselijke Missiewerken bestaan uit vier onderafdelingen:

- Verbreiding van het geloof (Pontifical Society for the Propagation of the Faith)
- Het St. Petrus Apostel werk (Pontifical Society of St Peter Apostle). Deze afdeling houdt zich bezig met de opleiding en vorming van de plaatselijke priesters in de kerken van de missie. Ook ondersteunt men de opleiding van vrouwelijke en mannelijke religieuzen.
- Missiewerk van de kinderen (Pontifical Society of the Holy Childhood). Deze afdeling heeft als taak het bevorderen van een missionair bewustzijn bij kinderen en het ondersteunen van kinderen in nood. Het motto is: kinderen helpen kinderen.
- Pauselijke Missionaire Unie (Pontifical Missionary Union), met als taak het bevorderen van een missionair bewustzijn voor de gehele katholieke gemeenschap in eigen land.

Werkwijze

Eind februari geeft elke nationale Missio aan het bureau van Propaganda Fide de bedragen door die in het afgelopen jaar beschikbaar zijn gekomen om te besteden. Hiervan wordt in Rome een overzicht gemaakt tezamen met de verzoeken om hulp die door de plaatselijke bisschoppen van de derde wereld zijn ingediend.

In mei is de jaarlijkse vergadering waarin alle Nationaal Directeuren van alle Missio's vertegenwoordigd zijn. In deze vergadering worden de hulpaanvragen besproken, goedgekeurd, aangepast of afgewezen.

In de maand juli ontvangt Missio Nederland een verzoek uit Rome om de beschikbare gelden rechtstreeks over te maken naar de hulpaanvragers via de nuntius in het land van de hulpaanvraag. De nuntius zorgt dan voor verdere doorgeleiding van de gelden over de betreffende bisdommen, seminaries en kinderprojecten in dat land. Van de overgemaakte gelden ontvangt Missio een ontvangstbevestiging. Rapportage over de voortgang en verantwoording vindt plaats in Rome.

Nagenoeg alle bestedingen worden voorbereid, getoetst en beoordeeld door de Congregatie van Propaganda Fide in Rome. De directe invloed van Missio Nederland is beperkt. De financiële bijdrage van Missio Nederland is ca 1% van de wereldwijde bestedingen.

Een overzicht van de bestedingen uit het jaar 2008 staat vermeld in de jaarrekening 2009 onder de toelichting van de balanspost 'hulp aan plaatselijke kerken'.

In de mei-vergadering van de Nationaal Directeuren wordt beslist over de gelden die in het voorafgaande jaar wereldwijd bijeen zijn gebracht.

Over 2009 zal Missio Nederland het volgende bijdragen:

Geloofsverbreiding	€ 864.696
St. Petrus Apostelwerk	€ 493.195
Kinderfonds	€ 142.522

Hoe en aan welke landen / projecten deze gelden besteed worden, wordt in mei 2010 besloten.

5.2 Internationale Samenwerking

Op internationaal niveau zijn er meerdere vormen van overleg en samenwerking tussen de Missio bureaus van de verschillende landen.

Bijeenkomsten PMS Nationaal Directeuren

In Rome komen jaarlijks de ca. 130 Nationaal Directeuren van Missio (Pauselijke Missie Sociëteiten) bijeen ter bespreking van het jaarverslag, de jaarrekening, beleid en nieuwe pastorale projecten.

In maart 2009 is er in Polen een bijeenkomst geweest van de Europese directeuren. Deze komen een keer in de twee jaar bijeen voor uitwisseling van missionaire ontwikkelingen en samenwerking.

CEME

De Conférence de l'Enfance Missionnaire Européenne (de Conferentie over het Kindermissiewerk in Europa) komt elke twee jaar bij elkaar in Luxemburg. Alle Nationaal Directeuren en medewerkers van het Kindermissiewerk in de verschillende Europese landen worden hiervoor uitgenodigd. Er worden ervaringen en materialen uitgewisseld, bepaalde thema's worden verdiept en mogelijkheden tot samenwerking verkend. Missio Nederland neemt altijd deel aan deze conferentie. De laatste bijeenkomst was in 2008, de volgende is in 2010.

Koöperationsgespräche

Elk jaar worden in München de zogeheten Koöperationsgespräche georganiseerd voor de Duitstalige Missio bureaus. Ook Missio Nederland neemt aan deze gesprekken deel. Op deze bijeenkomsten staat de taak van het bevorderen van een missionair bewustzijn centraal.

Door personeelwisseling kon Missio Nederland in 2009 niet deelnemen aan de Koöperationsgespräche.

Samenwerking met Missio Aken

Missio Nederland geeft het tijdschrift Missio Wereldwijd (oplage ca. 3800) uit in samenwerking met het uitgeversconsortium van het blad *Kontinente* (oplage 320.000), dat wordt aangestuurd door Missio Aken. Deze samenwerking betekent voor Missio Nederland een kostenbesparing op artikelen en foto's.

Ad hoc overleg

In 2009 heeft op verzoek van Missio Engeland en Wales een overleg plaats gevonden over de moderne media zoals internet. Gesproken is over mogelijkheden tot samenwerking op dit gebied. Dit overleg vond plaats in Amsterdam en de Nationaal Directeur van Missio Nederland heeft daaraan deel genomen. Verder waren bij dit overleg aanwezig de Missio's van Schotland, Ierland, Aken en München.

6. FINANCIËN

Voor een gedetailleerd overzicht van de financiële resultaten verwijzen we naar de jaarrekening 2009. Hieronder volgen in vogelvlucht enkele cijfers.

Financieel beleid

Het beleid blijft erop gericht om naast morele steun door gebed, de hoogst haalbare financiële steun te verkrijgen voor hulp aan parochies, priesteropleidingen en kinderprojecten in de derde wereld daar waar dit het hardste nodig is. Daarvoor is Missio dank verschuldigd aan allen die haar werk ondersteunen.

Algemeen

Het resultaat over 2009 is ten opzichte van de begroting gestegen, hoofdzakelijk door een niet gerealiseerde koerswinst van € 270.000, als gevolg van hogere beurskoersen per ultimo van het jaar ten opzichte van 1 januari 2009. En door minder kosten voor fondsenwerving van € 100.000.

Opbrengst fondsenwerving

De opbrengsten van de fondsenwerving zijn gestegen ten opzichte van 2008. Dit jaar bedroeg de opbrengst € 1.891.203. In 2008 was dat € 1.866.376.

De opbrengst van de mailingacties laat een daling zien van ruim € 5000 ten opzichte van vorig jaar.

De studiebijdragen laten eenzelfde daling zien.

Het percentage van de kosten eigen fondsenwerving ten opzichte van de baten uit eigen fondsenwerving bedraagt 10,1% (in 2008 was dit 10,8 %). In vergelijking met andere Goede Doelen organisaties is dit zeer laag.

Uitvoeringskosten

De post salarissen en sociale lasten is gedaald door mutaties in het personeelsbestand. De nationaal directeur en de bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

Beleggingen

Tussen ontvangst en besteding van financiële middelen verstrijkt in het algemeen enige tijd. In de tussentijd worden de middelen zo goed mogelijk belegd. Daarnaast heeft Missio een continuïteitsreserve. Missio heeft een risicomijdend beleggingsbeleid.

Er is gekozen voor een maatschappelijk verantwoorde portefeuille, waarbij grotendeels in ter beurze genoteerde obligaties van Europese overheden en financiële instellingen wordt belegd. Naast rendementsverwachtingen zijn de aandelen geselecteerd op basis van een aantal maatschappelijke criteria. De belegging van de reserves heeft Missio door middel van mandaat vermogensbeheer uitbesteed aan Schretlen & Co. Dit beleggingsmandaat is erop gericht om op langere termijn een positief beleggingsresultaat te realiseren met een zeer laag risico. De vermogensbeheerder rapporteert periodiek over het gevoerde beleid, waarbij een toelichting wordt gegeven op het beleggingsbeleid en de marktomstandigheden en marktverwachtingen. Het is gebruikelijk dat de penningmeester van het bestuur eenmaal per jaar de beleggingsportefeuille bespreekt met Schretlen & Co. Tevens evalueert het bestuur tenminste eenmaal per jaar de behaalde resultaten, waarbij tevens het strategisch beleggingsbeleid wordt getoetst aan de beleggingsdoelstellingen van Missio. Ook Missio heeft de gevolgen van de beurscrisis ondervonden. Er zijn echter geen effecten verkocht zodat door de gestegen koersen het verlies van 2008 weer deels goedgemaakt is. De inkomsten uit beleggingen waren hoger als gevolg van een hogere beurskoers per ultimo van het jaar ten opzichte van 1 januari.

Continuïteitsreserve

Om de continuïteit van de activiteiten ook de in de toekomst zeker te stellen, heeft Missio een continuïteitsreserve van bijna € 600.000. Door deze reserve kunnen incidentele tegenvallers worden gecompenseerd. De omvang van de reserve voldoet aan de richtlijn 'Reserves Goede Doelen' die de Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen, de VFI, heeft vastgesteld.

Richtlijn 650

De jaarrekening en het jaarverslag 2009 zijn opgesteld volgens de richtlijn 650 voor Fondsenwervende Instellingen. Het gebruik van deze richtlijn is verplicht vanaf 2008.

Risicomanagement

Tot de voornaamste risico's die een organisatie als Missio loopt, behoren de financiële risico's, de bedrijfsrisico's en reputatierisico's.

- Financiële risico's

Missio is afhankelijk van giften van het Nederlandse publiek. Economische ontwikkelingen bepalen mede de hoogte van die giften. Om te voorkomen dat Missio haar doelstellingen niet kan halen omdat de inkomsten tegenvallen, heeft Missio een continuïteitsreserve opgebouwd.

Een subsidieprocedure waakt over de toekenning van projectgelden en een goede besteding hiervan. Daarnaast vinden interne controles plaats op de naleving van alle (financiële) procedures.

- Bedrijfsrisico's

De omvang van het personeelsbestand van Missio is zeer gering.

Er is nauwelijks sprake van ziekteverzuim.

In geval van uitval van het personeel kan Missio terugvallen op de bestuursleden en de missiesecretarissen.

- Reputatierisico's

Missio is voor haar inkomsten grotendeels afhankelijk van donaties. Iedere gift is een blijk van vertrouwen in het werk van Missio. Daarom communiceert Missio eerlijk, open en helder. Daarom leeft Missio richtlijnen na uit de gedragscodes 'Goed Bestuur voor Goede Doelen' en 'Reserves Goede Doelen'. Daarnaast heeft Missio een eigen gedragscode opgesteld, die jaarlijks geëvalueerd wordt. Zodra de omstandigheden waaronder Missio werkt of haar activiteiten wijzigen, past Missio zo nodig haar beleid aan. Al deze maatregelen helpen Missio om het risico op negatieve publiciteit en reputatieschade beperkt te houden. Missio heeft ook een klachtenregeling. Uit het feit dat jaarlijks nauwelijks klachten worden ontvangen, kan men concluderen dat Missio met respect omgaat jegens haar donateurs en andere belanghebbenden.

Omdat Missio onderdeel is van de wereldwijde rooms-katholieke Kerk, ondergaat ze ook invloed van de beeldvorming en reputatie van de Kerk, in positieve dan wel negatieve zin.

7. TOEKOMST

Bisschoppelijke Commissie Missie en Ontwikkelingssamenwerking (BCMO)

In het jaar 2010 zal het missionaire veld in beweging zijn. Al enige tijd zijn er gesprekken gaande tussen de verschillende katholiek-geïnspireerde ontwikkelingsorganisaties en de Nederlandse Bisschoppenconferentie over een nieuwe structuur en werkwijze van het missionaire veld. Deze gesprekken zullen ook komend jaar worden voortgezet. Dit moet leiden tot een Bisschoppelijke Commissie Missie en Ontwikkelingssamenwerking (BCMO). Missio is betrokken bij dit overleg, maar zal en kan vanwege haar bijzondere positie (directe verantwoordelijkheid aan Propaganda Fide) geen deel uit maken van deze nieuwe commissie.

Kansen en uitdagingen

Kwetsbaarheid van de organisatie

Missio is volledig afhankelijk van giften van derden en is daardoor kwetsbaar. Er zijn immers veel Goede Doelen organisaties waar mensen aan kunnen schenken. Het blijft voor Missio derhalve belangrijk om ook in 2010 in haar publicaties de unieke positie te benadrukken en wat dit betekent voor degenen die gesteund worden.

Missio probeert die kwetsbaarheid op te vangen door zich te verzekeren van zoveel mogelijk inkomsten op lange termijn. De nadruk bij de fondsenwerving zal steeds meer gaan liggen op het omzetten van eenmalige donaties in doorlopende machtigingen.

De kwetsbaarheid van Missio uit zich ook in haar kleine omvang. Dat betekent, samen met de gespecialiseerde kennis ook een continu aandachtspunt met het oog op de toekomst.

Door kennis en procedures vast te leggen en door informatie uit te wisselen, te delen en op te slaan probeert Missio dit probleem beheersbaar te houden. Automatisering is daarbij een grote hulp.

Die kleine organisatie biedt ook veel voordelen, zoals flexibiliteit en het snel kunnen nemen van beslissingen door korte communicatielijnen.

Naamsbekendheid

Een andere grote uitdaging voor Missio ligt in het vergroten van haar naamsbekendheid en doelstellingen. Ook vanwege haar kleine omvang in het grote veld van (grote) missionaire organisaties is Missio bij velen niet of nauwelijks bekend. Als voorbeeld van een concrete actie die Missio op dit terrein gaat ondernemen in 2010, geldt het maken en gericht verspreiden van informatiefolders over de diverse activiteiten van Missio. Ook andere communicatievormen, zoals de digitale nieuwsbrief, zullen in 2010 hiervoor ingezet worden. Daarnaast zal Missio het contact met haar intermediairs intensiveren, met name met de parochiële contactpersonen.

Missionaire bewustwording

In 2010 zal Missio haar activiteiten op dit gebied met name richten op de doelgroep kinderen, door het vernieuwen en bij de tijd brengen van haar kinderwebsite, www.klap.net. Door middel van deze website probeert Missio scholen, leerkrachten en kinderen te betrekken bij haar werk. Ook speciale acties richting de basisscholen zullen overwogen worden. Daartoe zal Missio in gesprek gaan met vertegenwoordigers en deskundigen uit de katholieke schoolwereld.

8. PERSONALIA

Leden van het Nationaal Bestuur

Tussen haakjes functie in dagelijks leven

Drs. G.T.C. Pex mhm, nationaal directeur, tevens voorzitter van het bestuur
(*pastoor van een parochie, bisdom Rotterdam*)

Mr. drs. Th.E.M. Wijte, secretaris/penningmeester
(*rechter en voorzitter bond KBVO*)

Drs. L.C.J. Verreijt
(*emeritus pastoor van het bisdom Den Bosch en oud-hoofd godsdienst televisie van KRO/RKK*)

Dhr. A. Bakker sma
(*deken van Amsterdam*)

Mevr. Drs. W.H. Kempes-van Leeuwen, vice-voorzitter a.i.
(*bisschoppelijk gedelegeerde onderwijs bisdom Rotterdam*)

Leden van de Nationale (Algemene) Raad

Alle boven genoemde leden van het bestuur maken deel uit van de Algemene Raad.
Daarnaast hebben de volgende personen namens hun bisdom zitting in de Algemene Raad:

Mevr. drs H.J.M. van de Bunt-Koster, missiesecretaris van het aartsbisdom Utrecht

Dhr. R. Soffner, missiesecretaris van het bisdom Haarlem - Amsterdam

Mevr. L.A.M. Klumpkens-Heijnders, missiesecretaris van het bisdom Roermond, tot 1 oktober

Drs. J.A.E. Storcken sma, bisschoppelijk vicaris van het bisdom Roermond, vanaf 1 oktober
Namens het bisdom Breda, vacature

Drs. P.A.M. ten Hacken, missiesecretaris van het bisdom Den Bosch

Drs. J.H.M. Maasen, missiesecretaris van het bisdom Rotterdam, tot 25 november

Mgr. Dr. H.A. Verbakel, vicaris-generaal van het bisdom Rotterdam, vanaf 25 november

Drs. W.R.M. van Olffen, missiesecretaris van het bisdom Groningen – Leeuwarden, tot 1 juli;
sindsdien vacature

In 2009 zijn twee diocesane directeuren voor Missio benoemd, namens de bisdommen Roermond en Rotterdam. Het beleid van Missio is gericht op het herstellen van de functie van diocesane directeuren in de Algemene Raad. Op deze manier kan de Algemene Raad zich bezighouden met beleid en bestuur. Tussen de missiesecretarissen en medewerkers van het Missio Bureau is er halfjaarlijks een overleg over de uitvoerende werkzaamheden en de implementatie van het beleid.

Totdat elk bisdom een diocesane directeur heeft benoemd zal de Algemene Raad deels bestaan uit missiesecretarissen en deels uit diocesane directeuren.

Leden toezichthoudend orgaan (missiesecretarissen)

De missionaire organisaties in Nederland, waaronder Missio, dragen bij aan de mondiale vorming van gelovigen door middel van een financiële bijdrage aan de Nederlandse bisdommen. De bijdrage is gebaseerd op een percentage van de collecteopbrengsten van de samenwerkende missionaire organisaties.

De bijdrage van Missio bedroeg in 2009 € 28.393, dat is 12% van de totale bijdrage aan FMV (Fonds Missionaire Vorming).

De missionaire taken worden door de Bisdommen zelfstandig en onafhankelijk uitgevoerd.

Het bedrag van de FMV is binnen de bisdommen een integraal deel van hun begroting voor

missionaire vormingsprogramma's. De bisdommen zijn de werkgevers van de missiesecretarissen, die lid zijn van de algemene raad van Missio.

Er zijn aan leden van bestuur en algemene raad geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De leden van bestuur en algemene raad hebben geen nevenfuncties die relevant zijn voor Missio.

Medewerkers van het bureau

Mevr. drs. M.A.J. Baijens, coördinator bureau, vanaf 1 april
Dhr. V. Branca, boekhouding, tot 1 mei
Mevr. A. Emminger, medewerkster sponsorprogramma, tot 1 augustus
Mevr. mr. J.M. Janssen-Drabbe, directiesecretaresse en vanaf 1 september
verantwoordelijke sponsorprogramma
Mevr. J.M.E. Jordan-Smit, donateursadministratie
Dhr. J.H.G. Remmerswaal, administrateur
Mevr. H.C. Swiebel-Rijke, huishouding

Per 31 december 2009 is de omvang van het personeelsbestand 3,1 fte's.

Naast deze vaste medewerkers verrichten ook enkele freelancers werkzaamheden voor Missio. In 2009 waren dat:

Dhr. N.J. Zwart-Knottnerus, websites
Dhr. M.A.E.A. Bemelmans, magazine Missio Wereldwijd en pers en publiciteit.

De voorzitter van het bestuur heeft tevens de titel van Nationaal Directeur. Bij zijn aantreden in 2004 heeft hij, anders dan zijn voorgangers, enige redigerende en uitvoerende taken op zich genomen. Hij heeft daarbij afgezien van salariering.

De leiding van het bureau is in de loop van 2009 opgedragen aan de bureaucoördinator.

9. VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN MISSIO

Missio kent geen statutaire Raad van Toezicht. De toezichhoudende taak is bij Missio statutair toegekend aan de Algemene Raad.

De Algemene Raad (bestuur en missiesecretarissen / diocesane directeuren) is in het verslagjaar tweemaal bijeen geweest. De Raad heeft de door het bestuur opgestelde en door de externe accountant gecontroleerde jaarrekening 2008 goedgekeurd.

De Raad heeft geconstateerd dat de voorgenomen resultaten voor 2008 in grote lijnen behaald zijn.

Een proeve van de verantwoordingsverklaring over 2008 is vastgesteld. De belangrijkste feiten zijn:

- 1) een teruglopend donateursbestand. In het verleden gedane pogingen tot vergroting van het bestand hebben niet geleid tot adequate groei ervan
- 2) het achterblijven van het aantal abonnees van het tijdschrift Missio Wereldwijd bij de verwachting

De begroting voor het jaar 2010 is goedgekeurd in samenhang met het jaarplan 2010.

10. VERANTWOORDINGSVERKLARING 2009

Code goed bestuur voor goede doelen

Het jaarverslag 2009 is opgesteld conform de richtlijn voor de jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Instellingen. Er zijn twee organen: de Algemene Raad en het bestuur. Het bestuur maakt deel uit van de Algemene Raad.

Taken en verantwoordelijkheden Algemene Raad en bestuur

De Algemene Raad heeft onder andere als taak het goedkeuren van de begroting, de jaarrekening en het beleidsplan en het benoemen en ontslaan van bestuursleden. Het bestuur is belast met het besturen van Missio. Voor deze taak laat het bestuur zich bijstaan door een bureau van geringe omvang met de voorzitter van het bestuur als directeur.

Controle op functioneren van de organisatie, frequentie, vastlegging en evaluatie

De financiële kwartaalrapportages met analyse worden aan het bestuur voorgelegd.

Het jaarverslag en de jaarrekening worden door het bestuur vastgesteld en ter goedkeuring aan het toezichthoudend orgaan voorgelegd.

Jaarlijks hebben de voorzitter en de penningmeester een evaluatie over het beleggingsbeleid met de vermogensbeheerder. Het beleggingsbeleid is vastgelegd in het beleggingsstatuut.

Extern toezicht wordt uitgevoerd door:

- Mazars Paardekooper Hoffman N.V. (accountants controle).
- Centraal Bureau Fondsenwerving (keurmerk verantwoorde fondsenwerving).

Benoeming, bezoldiging en aftreding Algemene Raad en bestuur

De Algemene Raad als toezichthoudend orgaan van Missio bestaat uit zeven personen, te weten de vertegenwoordigers van ieder bisdom. Zij en het bestuur ontvangen geen vergoeding (zie het gestelde hierover onder leden van bestuur en Algemene Raad). Als directeur van het bureau treedt op de voorzitter van het bestuur.

Optimale besteding van middelen

De geworven fondsen dienen zoveel als mogelijk te worden besteed aan de primaire doelstelling van Missio. Vastgesteld is dat het percentage kosten fondsenwerving in principe niet hoger mag zijn dan 20%. Daarnaast mag maximaal 15% van de totale exploitatielast worden besteed aan administratie en beheer. De percentages voor Missio zijn in 2009 respectievelijk 10% fondsenwerving en 4% administratie en zijn daarmee beduidend lager dan het toegestane maximum.

Relaties met belanghebbenden

Missio streeft naar een goede communicatie met alle belanghebbenden: vrijwilligers en beroepsmedewerkers, donateurs en relaties.

Door middel van dagelijkse, wekelijkse, driemaandelijksse en jaarlijkse rapportages worden de specifieke doelgroepen geïnformeerd over operationele zaken, bestuur en beleid, fondsenwerving en financiële zaken.

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn opvraagbaar en staan volledig op de website van Missio.

In het jaarverslag wordt de uitvoering van toezicht houden, besturen en verantwoorden gedetailleerd beschreven.

Klachten die bij Missio binnenkomen worden geregistreerd en binnen 2 weken afgehandeld. Hiervoor wordt een klachtenregister aangehouden.

Alle aanwezige leden van de Algemene Raad en het bestuur van Missio hebben deze verantwoordingsverklaring onderschreven op 8 juni 2010.